

Країна розбитих сердець

Автор:

Людмила Когут

Країна розбитих сердець

Людмила Когут

«Країна розбитих сердець» – друга книжка Людмили Когут – містить повісті та оповідання, стрижневою темою яких є жіноча доля, почасти складна, але незмінно незвичайна, інколи дивовижна та захоплююча. Жінка, яка є головною героїнею в усіх творах, подана автором з неприхованою симпатією, наділена життєвою мудрістю, гідністю і незгасним прагненням світла, тепла й доброти.

Людмила Когут

Країна розбитих сердець

Цю книжку присвячую пам'яті мого чоловіка Михайла

Не вмію жити просто так,

Я можу тільки чимось жити —

Кохати, мріяти, творити,

Щоб слід залишив день прожитий,

Життя щоб мало сенс і смак.

Людмила Когут

Фатальне відрядження

Частина перша

Щасливе нещастя

Є сторінки таємні у житті —

Хтось береже, хтось кине на поталу.

Шкода людей, які їх до пуття

За все життя так і не прочитали.

Інтимним світом зветься та глава.

Мені здається, що в ній суть людська.

Як від бажань хмеліє голова!

Кохана очі млосно опускає,

Свідомість відключається, і все —

Говорять тільки очі, губи, пальці,

Нас вища сила мов потік несе,

Не в силах зупинитись чи вертатись...

«Ні – так жити далі просто неможливо!!! Я зовсім невибаглива, але всі домашні сіли мені на шию та й нахабно енергійненько дригають ногами», – голосними дзвонами били в її голові недобрі думки про свою сім'ю.

«Усе на мені: і прання, і харчування, і покупки. Після відрядження мушу провести виховну роботу і пропорційно пороздавати обов'язки всім членам сімейного екіпажу. Для мене однієї цього трохи забагато!» – рішуче розмірковувала Уляна, наполегливо пхаючи велику дорожню сумку нерівною бруківкою з намерзлим льодом від приміського автобуса до обласного залізничного вокзалу.

«Дожилась!!! Навіть провести в далеку дорогу нікому!!! Волочи сама свої торби і не жалійся!!!» – образа опановувала її, але вона знала, що звинувачувати їй немає кого, хіба що – себе. Уляна дозволила так до себе ставитись – і от має невеселий результат!

Вона ледве стримувала сльози: «У всіх є особисте життя, а в мене тільки каструлі та господарство, – важко зітхнула. – Кожен має те, на що він заслуговує!» – і далі ковзала по льодових грудках, пересуваючи важезелзну торбу.

Домочадці заздалегідь знали про її відрядження на майже місячні курси підвищення кваліфікації, і ніхто не допоміг зібратись та наварити їсти хоча б на перший час її відсутності. Уляна по думки сварила себе за обов'язковість і занадто велику відданість сім'ї. Вона повинна зрозуміти, що діти вже вирости, є самостійними і цілком можуть впоратися з усіма домашніми проблемами без неї, але вона за звичкою все хотіла зробити сама. Вона ж бо – їхня мама!!!

Ну хіба можливо на місяць наперед наварити борщів чи насмажити котлет і дерунів?! Вона хотіла все зробити для своїх дітей і так старалась, що особисті речі у відрядження збирала похапцем в останню хвилину і прихопила багато зайвого.

Уляна була сердита на весь білий світ, а найбільше на себе! Морально навантажувала себе, а не дітей. Злилась на них, бо все виходило не так, як хотіла, але переживала з цього приводу лише вона одна.

...Донька закінчила інститут і заочно вчиться в аспірантурі, працює. Незабаром виходить заміж. Уляна вже не могла дочекатися цього щасливого дня – весілля запланували на весну, після Великодніх свят, а зараз надворі тільки грудень. Молодята ще мають достатньо часу, щоб обміркувати правильність свого вибору та не допустити помилки, яка спіткала їхніх батьків...

Син навчається в інституті – він мамина гордість.

...Але сьогодні мама була розлюченою на них, бо діти не виконали її прохань, і тому вона уже запізнювалась на поїзд!

Уляна бігла через вокзал, тягнучи за собою величезну валізу. З її плеча постійно спадала ручка дамської сумочки. Вона її нервово поправляла, а подумки кляла своє керівництво, яке отак серед зими і такої холоднечі випхало її у відрядження, і водночас захоплювалась «мудрагеликами», які вигадали коліщатка у дорожніх валізах. Вона віртуозно швидко оминала всіх зустрічних та поспішала до перону.

Нарешті закінчила марафон із перешкодами через величезний зал головного вокзалу, переповнений пасажирами, які, мов мурашки, снували в різні боки в натовпі проводжатих.

Але її радість була завчасною! Подумки найобразливішими словами, які тільки могли зародитись у цій красивій жіночій голові, вона вилаяла «конструкторів-розумників», які не додумалися зробити на вокзальних сходах якихось площадок для пересування багажів. Ті рейки, які були прикріплені до сходів на перон, не те, щоб полегшували життя пасажирам із дитячими візками чи пасажирам-інвалідам, або особисто їй – жінці, яка на місяць іде до столиці й має пристойно виглядати, тому тягне таку важелезну, як для неї, тендітної жінки, торбу. Ті недолугі рейки всім страшенно заважали!!! Об них усі зашпортувались і ледь не падали.

І от тепер цими клятими вокзальними сходами вона ледве волочила валізу і подумки завзято сварила себе. Ради чого все це!? Щоб міністерські клерки не подумали, що тільки в столиці є достойні жінки, а на всій українській периферії – лише жіночоподібні торби, на яких не може звернути уваги шановне чоловіче «панство столичного розливу». А їй, Уляні, що до їхніх вражень і оцінок?!

Цієї хвилини сумка з одягом видалась їй просто неймовірно важкою. Врешті-решт її поневіряння закінчились, і, засапавшись та захекавшись, вона подолала останню сходинку виходу на перон.

Страшенно вимучена дійшла до свого вагона, тремтячими від хвилювання та перевтоми руками дістала квиток і віддала вусатому та дуже пихатому провідникові. Той глянув, мовчки повернув його Уляні і байдуже почав спостерігати, як вона тягне торбу у вагон.

Високі сходи не піддавались, коліщатка валізи застрявали між металевими отворами. Уляна мучилась. Від напруження, злості та безпомічності почервоніла, але ніхто не квапився їй допомагати – ні товстомордий провідник, ні довготелесий пасажир, який мав заходити у вагон після неї, а наразі стояв непорушно, мов кам'яне одоробло.

«Так, я недаремно їх ненавиджу, бо справжніх чоловіків таки мало на білому світі!!!» – ця думка іржею точила її свідомість, але Уляна гонорово ні в кого не просила допомоги.

«Хіба їм очі засліпило? Щоб вони вам повилазили, ті ваші баньки, коли ви не бачите, як жінка мордується із вантажем, а вам і не йокне в серці чи у вашій дурній голові», – побажала їм подумки «всього найкращого» Уляна.

Самотужки ледве запхала свою торбу в тамбур і потягла по вагону. Добре, що її місце було в першому купе. Засунула валізу під полицю і втомлено сіла. Через декілька хвилин довготелесий увіпхав «свое мерзенне ество» у простір її купе – настрій в Уляни цілком погіршився. «Це ж треба! Вагон напівпустий, а його нечиста сила принесла саме до мене. Дорога зіпсута!!!» – спересердя зітхнула. Вона не знала цього чоловіка, але встигла за одну хвилину зненавидіти його. Сиділа лиха і недобра на весь чоловічий рід.

«Ну що йому вартувало допомогти піднести мою валізу на ті декілька вагонних сходинок? Для мене – то був тягар, для нього – пушинка. Але його засліпили байдужість і невихованість!!!»

І от тепер він – її попутник!!! Уляна була зла на нього, а він навіть не розумів причини її недоброзичливості та неприязні. Яка обмеженість!

«Добре, що зараз вечір, і я ляжу спати та не буду із ним спілкуватись!»

Поїзд рушив. Уляна розстелила постіль і «ввімкнула німецьку хвилю» – була німою, не промовила до свого сусіда ні словечка, хоча він намагався із нею заговорити. Своєю мовчанкою вона збила його з пантелику.

«Я його зігнорувала, а він не може докумекати, чому я мовчу. Бовдур! Його розум, напевно, ще не доріс до спілкування зі слабкою та сильною половиною людства, – не могла вгамувати несподіваної люті. – Ці поняття у мудрих людей

всмоктуються з молоком матері і передаються із покоління в покоління на генному рівні, як велика цінність і надбання. Але в нашому посткомуністично-соціалістичному суспільстві ще немає чоловіка-джентльмена». Вона дедалі більше ненавиділа гомо сапієнс у штанах.

Дорога спонукала до міркувань, заснути було важко. Перевертаючись із боку на бік на твердій вагонній полиці і зручніше вмощуючись, Уляна трохи відпочила під ритмічне колісання поїзда, потім подобріла, заспокоїлась і, усміхнувшись сама до себе, почала філософствувати: «І чого це я так розлютилась? Ну хто мені винен, що я взяла таку важку валізу? Ніхто! Кожен із цих людей міг мені відповісти: «Це твоя ноша! Ти і неси! А не можеш – то залиши її і не стогни, та не зганяй свою злість і роздратування на інших... Кожен тягне на собі стільки, скільки він може і хоче. Це однакового стосується як дорожньої торби, так і всього, що є в житті, – обов'язків, турбот, кохання», – мудрувала в напівдрімоті.

Думки нанизувались, як намистини на нитку. Чорно-білі, різнокольорові, яскраві і темні змінювали одна одну, як і події життя – сумні і невеселі чергувались із веселими та оптимістичними.

Зітхаючи, подумки аналізувала останні роки свого подружнього життя і питала себе: «А що я маю зараз? Сіре існування самотньої жінки: робота, дім, діти, подруги».

Чоловік покинув її два роки тому. Нарікати на Андрія та тужити за ним вона не хотіла, бо і сама втомилась від таких стосунків. Вона забула, що таке дзвінкий радісний сміх кохання! Дуже шкода, що це в далекому минулому!!! Жаль, що все так швидко минає, і колесо часу не можна повернути назад. Як багато вона б змінила у своєму минулому житті!!!

Було ж і кохання, але жіночий вік, який доля відводить для щастя, зовсім короткий! Це належить пам'ятати, а те, що маєш, – цінувати. Погано, що розуміння цього приходить запізно, коли нічого вже не зміниш.

«Здебільшого, коли маємо – не цінімо, а втративши – плачемо», – подумала про свій життєвий доробок Уляна.

Вона згадала, що колись давно бачила на виставці цікаву картину, на якій дівчина дивиться у дзеркало і у відображенні бачить своє обличчя. Однак

половина поверхні показує, якою вона буде у віці зрілої жінки, а друга – коли буде старою. Тоді, біля тої картини, їй «мороз пробіг по шкірі» – як швидко минає життя!

Ні! Вона ще не хоче зістарітись!!! Хоче бути молодою, щасливою і коханою!

На такій оптимістичній ноті, вже засинаючи, почула, як на проміжній зупинці в купе ввійшла сімейна пара і тихенько розташувалася поруч...

...Поїзд прибував до столиці зранку, і Уляна вже з кращим настроєм сприймала дійсність та роздивляла промислово несимпатичні краєвиди столичного передмістя, які пропливали за вікном. Їх освітлювало яскраве сонечко, а мороз перетворював зимовий туман на химерно-казкові силуети та форми із снігу та інею. Деревя, будинки і якісь закинуті паркани виглядали як витвір високого мистецтва.

Нарешті поїзд зупинився, і Уляна потягнула свій багаж до виходу. У вагоні стояла черга, здебільшого з чоловіків – вони частіше їздять у відрядження. Коли вона підійшла до дверей і збиралась із усіма силами, щоб зняти свою важку валізу, з перону їй простягнув руку допомоги хлопчина, який когось зустрічав. Уляна з радістю прийняла його добрий жест і відзначила, що молода генерація чоловіків різко відрізняється від «старих шкарбанів»! Після цього, вже з кращим настроєм, не поспішаючи та розглядаючись навколо, пішла до виходу з вокзалу. Валіза вже не здавалася такою обтяжливою... Приїхала за вказаною адресою та влаштувалася у готелі.

Номер був двомісним, маленьким, але затишним, у такому можна прожити і місяць. Поволі розпакувала свої торби та розвісила одяг. Завтра перший день навчань, а сьогодні, оговтавшись, можна ознайомитись зі всіма столичними принадами і околицями та заприятелити із колегами з інших областей.

...Настав новий день. Уляні навіть у найдивовижнішому та казковому сні не могло приснитися, скільки цікавого і вирішального принесе він для неї!!!

Прийшла в навчальний центр при міністерстві, сіла поруч зі Світланою (так звали жінку, з якою познайомилась учора). Та проживала в сусідній кімнаті, приїхала з Південно-Східної України і мала премилый говір. Уляна встигла з неї посміятись із цього приводу, але поки потай – подумки, бо вони мало знайомі, і вона боялась її

образити.

Зал поступово заповнився. Люди спілкувались між собою і розглядали одне одного, вчитися разом цілий місяць – для відрядження це задовго, тому всі хотіли знайти компанію та якихось друзів. Уляна також шукала очима симпатичні для неї обличчя, але їй було незручно розглядати присутніх, бо сіла в першому ряді – мала таку звичку ще зі школи, а потім з інституту.

І от коли вона повернула голову назад, у зал увійшли викладачі, які мали вести курси. По тому, що аудиторія студентів-курсантів ураз замовкла, Уляна зрозуміла, що почалося заняття, і перевела погляд на трибуну. Те, що вона побачила, її геть чисто вбило.

Біля столу на сцені стояв красень-чоловік і дивився в зал. За ним стояли три жінки – миловидні й молоді викладачки. Він оглядав усіх прибулих, але вона відчула, що він дивився тільки на неї. Його очі, такі знайомі та рідні, усміхалися лише їй.

Він відрекомендувався приємним оксамитово-хрипливатим голосом:

– Бойко Роман Іванович – директор курсів підвищення кваліфікації, прошу любити і поважати.

Представив викладачів, оголосив розклад занять і ознайомив з різними організаційними питаннями. Закінчив свою коротку доповідь тим, що треба призначити старосту цього потоку курсантів, і назвав Улянине ім'я:

– Світлицька Уляно Миколаівно, прошу піднятися на сцену, щоб вас усі побачили. Після першого уроку, будь ласка, підійдіть до мене в кабінет, щоб ознайомитись зі своїми обов'язками, – і приязно- лукаво посміхнувся.

Уляна піднімалась на сцену, і ці декілька метрів здались їй дорогою на Голгофу, ноги її підгинались. Вона ніколи не могла б подумати, що зустрине його у столиці, ще й на цих курсах. Він із неї глумився, знав, що вона буде тут. Уляна ж і гадки не мала, чому на ці навчання послали лише її одну з цілої області.

Вийшла напівжива, приголомшена цією несподіваною зустріччю, і від нервового збудження в неї пересохло в горлі. Боялась, що не зможе нічого сказати. Від цієї думки ще більше розхвилювалась і почервоніла, як школярка-двієчниця.

П'ять років до того...

...Доскіпливі промені вечірнього сонця заповнили її кімнату і з цікавістю заглядали в кожний куточок. Уляна витягала із шафи свій одяг і розкладала на велике ліжко, уважно сортувала його на різні купки і відбирала те, що, можливо, завтра візьме в неочікуване відрядження. Зранку іде в невелике районне містечко, де здійснюватиме зустрічну перевірку справ. Керівництво обласного управління практикувало такі перевірки між районами. І хоча це відрядження було несподіваним та короткотерміновим, купка відкладеного одягу ставала дедалі більшою. Вона – справжня жінка і в тому серпентарію, в який іде, хотіла виглядати якнайкраще. Спочатку назначили її колегу Миколу, але останньої хвилини шеф чомусь змінив своє рішення в Улянину користь. Відпустив її з роботи швидше, щоб вона встигла зібратись і виїхати туди зранку...

Уляні подобалось у такий час доби перебувати у своїй спальні – вона із задоволенням купалась у сонячному промінні, яке залюбки обгортало її і цілковито полонило своїм теплом і ласкою... У всій квартирі вже сутеніє, а до неї сонце промовляє:

– Добрий вечір!

Вона щаслива, що зараз в її кімнаті сонячний рай. Поки її сім'я не зібралась і не почала мордувати своїми звичними запитаннями: «Що є їсти? Де і що лежить? Де була і що зробила?» – і так до нескінченності, вона може насолодитися своєю свободою і, занурюючись у сонячну стихію, зробити необхідне.

Зібрала валізу. Підняла і скривилась – трохи важкувата, але краще взяти щось зайве, ніж не взяти потрібного! А може доведеться піти на якусь забаву, то вона почуватиметься впевнено, бо запрошення не застало її зненацька. Уляна любила збиратися так, щоб у неї все було про всяк випадок. Навіть якби серед зими у відрядженні її запросили в басейн, то вона б мала купальний костюм. Бо таки була зима, але вона взяла зі собою купальник. А може, піде в сауну? І сама із себе засміялась: «Чи хоч буде там відповідне товариство?».

Потім зручно вмостилась перед дзеркалом – пильно аналізувати свою зовнішність.

Сидіти перед дзеркалом – її улюблене заняття. Спостерігати за своїм відображенням і не бачити жодних значних змін – це вершина земного блаженства для справжньої жінки!!!

Дивилась у скляну поверхню закоханими очима і бачила, яка вона вродлива і приваблива, і ще така молода. Їй вже сорок п'ять, а її кохають, як колись у вісімнадцять. І вона кохає так палко, як колись давно кохала свого чоловіка Андрія. Зараз вона до нього почуває лише сестринську та материнську любов, в яку інколи, під час близькості, вриваються хвилі шалу, освітлені променями кохання, що спалахує, а потім вмить згорає...

Час від часу любовний шторм відвідує бухту сімейного причалу, але це буває під впливом згадок про романтичні миті з минулого, підкріплені галасом спільних дітей – студентки Ірини та сина Олега, який наступного року закінчує школу.

...Уляна задоволена побаченим у дзеркалі – зіниці блищать щасливим вогнем, і від цього очі виглядають блакитнішими і глибшими. Лець помітні зморщечки від сміху не псують її, а лише додають жіночого шарму та звабливості. Чоловік каже, що вони її прикрашають – Уляна ніби постійно усміхається. Шкіра в неї гладенька, має колір молочного шоколаду. Сонце її любить, і цьогорічна зимова гірська засмага тримається довго.

Але головна її жіноча гордість – шия. Уляна стільки зусиль докладала до її збереження, які тільки креми та маски не підбирала, і результат відмінний – жодної складочки. В її віці жінки чим тільки не прикривають свою зів'ялу ший – шарфами, хустинами, прикрасами. Уляна ж, навпаки, віддає перевагу одягу з декольте, часто з досить глибоким, навіть узимку. Шкіра її бездоганно гладенька, і щоби похизуватись перед іншими жінками своїм багатством, Уляна любила вбирати гарне намисто або якісь інші прикраси, які б підкреслили її красу та досконалість. Ще з молодю вона запам'ятала, що найчастіше вік жінки видає шкіра на шиї. Як би пізно не лягала спати, завжди змивала макіяж, наносила крем та легенько масувала шкіру. Порядок! Тепер можна вкладатися в ліжко. Цією вечірньою процедурою не один раз зіпсувала своєму чоловікові сексуальний настрій. Андрій терпіти не міг, коли вона лягала в ліжко з кремом на обличчі. І ця маніпуляція зі збереження своїх чар приходила їй на допомогу. Щоправда, до цих хитрощів Уляна вдавалась не часто, бо була коханою жінкою у свого чоловіка. Та

й сама любила секс із ним. Але інколи вона цим користувалась, особливо останнім часом, після того, як познайомилась із Романом.

...Він інспектував районний відділ. Уляна працювала з ним під час цієї перевірки. Але це короткотермінове асистування було таким масштабним, що переросло в міцне кохання на довгі три роки.

...Завжди, коли була перевірка, як кажуть «із вищих органів», керівництво вибирало, кого подати на закуску та десерт інспекторові.

Якщо інспектор – жінка, то в їхньому колективі працював єдиний вільний чоловік – Микола. Напрочуд симпатичний, гарний фахівець, до того ж – неодружений. У нього було безліч чудових якостей, одна з яких імпонувала всім жінкам, – він був вродженим джентльменом і дипломатом. Завжди пам'ятав про день народження своїх симпатій- жінок і постійно забував про їхній вік, що було дуже до вподоби цим кралям. Він умів вчасно сказати жінці, що вона прекрасна та іншої такої немає на цілому світі. Після цих чарівних слів жінки танули та відкривали для нього все: двері, серця, душі та, безсумнівно, принади своїх спокусливих тіл.

Микола награно зітхав, коли його керівник, Іван Петрович, у перший день контролю кликав свого постійного «інспектора» для здійснення завершального акорду. Цей день був найважливішим і запорукою вдалої наступної перевірки та складання позитивного акта про роботу відділу.

Єдине, чого побоювався Іван Петрович, щоб після Миколиної опіки над жінкою-інспектором термін контролю не тривав довший час. Що бувало частенько!!!

Для інспекторів замовляли найкращі номери в їхньому районному готелі, де вони могли відпочити та прийняти солодощі для душі та тіла. Десерт-Микола був смачний, і ті жінки, які перевіряли їхній відділ хоч раз, пізніше приїжджали роками.

«Бідний» Микола не міг навіть дозволити собі одружитись, бо або в район прибували з перевіркою, або в «особливо складних випадках» він мусів їхати у відрядження до області, де на нього чекали розваги із жінками-керівниками.

Коли Микола, важко зітхаючи, заходив у кабінет шефа, то Іван Петрович, який був його ровесником та однокурсником, від злості мало не лускав.

– Ну чого ти знову так зітхаєш? Та ти мені маєш ще подякувати, що я за державний кошт надаю тобі такі «королівські розваги»... Якби я був неодруженим або не мав такої ревнивої Дарки... – Іван мрійливо закривав очі!!!

До речі, його Дарця працювала майже через двері в сусідньому відділі і пильнувала чоловіка більше ніж свої зіниці.

Вони одружились ще студентами в університеті. Приїхали працювати за скеруванням, і тут молодим спеціалістам одразу ж дали державну квартиру.

Дарка бачила, що з її Іваном працюють одні жінки, і створила собі імідж ревнивиці, та ще такої, від якої можна чекати чого завгодно. Для неї не існувало авторитетів – хто ставав на її шляху, був приречений до морального знищення.

Іван був чудовим чоловіком, але недосяжним ні для кого – біля нього завжди був вірний вічний сторож – його дружина. Ніхто не хотів бути привселюдно розтертим нею в порошок.

Іван трохи заздрихав Миколі, який, безсумнівно, в інтересах справи, міг цікаво і пікантно провести час із найкращими жінками області, та й в їхньому районі він міг попестити і покохати безліч жінок, уже в особистих інтересах.

...Жінки обмовляли Миколу скрізь, де могли, та звинувачували його в усіх земних гріхах. Але варто тільки було йому відкрити рота і заговорити з ними, вони були готові враз пробачити все те, що де- кілька хвилин тому інкримінували, і терміново та з великим задоволенням прагнули забутись у його палких обіймах.

...Коли приїжджали на перевірку чоловіки, то їм у напарники призначали Уляну. Вона мала репутацію приємної та порядної жінки, красиву зовнішність, розумну голову, чарівну усмішку та володіла мистецтвом заворожувати серця і голови чоловіків.

Зазвичай, контроль відділу завершувався чудовою довідкою про роботу та веселою і ситною вечіркою. Але найцікавіше (на відміну від опіки Миколою) – усі чоловіки-інспектори спали у своїх готельних ліжках солодким сном праведників. І поверталися додому дуже задоволені собою, бо зберегли вірність своїм дружинам та коханкам. Ніхто не ображався на Уляну, що вона залишала їх

наодинці з готельною тишею. Для них щастям було вже те, що така вродлива, молода і цікава особа спілкується з ними і забавляє їх упродовж нудного відрядження. У кінці робочого дня і вечора Уляна вміла так артистично і красиво розпрощатись, що ні в кого не виникало думок запропонувати їй щось непорядне чи образитися на неї.

Останній день перевірки закінчувався вечіркою, в якій неодмінно брали участь інспектори, Уляна та Іван Петрович зі своєю незмінною супутницею життя – Дарцею, як він ніжно називав її.

Дарця була кращою подругою Уляни і завжди тримала руку на пульсі життя і роботи відділу, яким довгі роки керував її чоловік. Три роки тому вона була єдиним свідком народження кохання Романа та Уляни.

...Він приїхав на перевірку району взимку.

До відділу ввійшов високий чорнявий чоловік, і всі працівниці враз підняли очі – красень!!! Видихнули повітря і, як ті німі риби, майже із відкритими ротами затамували подих, боячись розбити дзвінку тишу, яка запанувала у приміщенні.

Хто це? До кого він? У головах жінок миттєво запрацювали кросворди-головоломки. Секретарка начальника оговталась першою і провела красеня в кабінет шефа. Прибігла до всіх з інформацією:

– Приїхав з області, новий заступник обласного начальника! Уль-ко, готуйся! тобі пощастило! такі красені на дорозі не валяються!

Поза очі жінки обмовляли Уляну, що вона, як той спокусливо-сексуальний щит, іде на захист інтересів їхнього відділу. Але щиро визнавали, що жодна з них так вдало і майстерно не зможе супроводжувати перевірку в необхідному руслі. Знали, внаслідок допущених ними помилок, давно мали бути на обліку біржі праці.

Тому те, що відбувалося у відділі, було інформацією «для службового користування». Іван Петрович наклав суворе табу на розголошення та винесення будь-якої інформації з відділу. Це стосувалося всього: і балачок про роботу, і базікання про особисте.

Сказав, як відрізав: «Почую в кабінетах чи коридорах щось негативне про роботу відділу чи про працівників – одразу прощаємось».

Подіяло. Навіть у ліжку із власними чоловіками не говорили про роботу чи колег з відділу. Знали – у районі знайти роботу важко, ще й таку пристойну і престижну, яку вони мали. Усі голови сільських рад та секретарі були в їхніх ніжних та тендітних руках, як у кайданках. Один телефонний дзвінок розв'язував будь-яке питання.

Так і того разу, коли приїхав Роман. Контроль – контролем, але ознайомлення із районом без виїзду в гори – це ніщо.

Домовились розмістити інспектора в гарному номері відпочинкової бази в самому серці Карпат. Поїхали четверо – Роман, Уляна та Іван Петрович із Дарцею.

Погода була чудова, легкий морозець, сонце сліпило очі, навколо – білий сніг і гори. Такі величні та красиві. На білому тлі – величезні сосни і ялини – майже до неба. А повітря п'янке від смерекового аромату і розбавлене особливим запахом чистого недоторканого снігу. Казковий краєвид, безвітряний день. Вони сиділи за великим дерев'яним столом з обтесаного дерева. Поряд розпалили мангал, і в ньому весело потріскували дрова.

Гуртом нанизували м'ясо на шампури. Не було в їхньому товаристві запопадливості, як перед вищим керівництвом. Були прості задоволені люди, які вхопили чудову мить життя за хвіст і міцно тримали цього птаха-щастя у своїх руках.

Можливо, від казкової величі й неймовірної сніжної чистоти навколо на душі в кожного з них було спокійно і затишно. Ніхто нікуди не поспішав. Усі раділи життю. Разом накривали на стіл. Потім з апетитом смакували, говорили про сім'ю, роботу, читали вірші. І було так природно, мило і тепло на душі, ніби вони були друзями, щирими і відвертими. Під вечір зварили на вогнищі гуцульський куліш із пшона зі шкварками і бринзою. Запивали червоним закарпатським виноградним вином.

Здавалось, цього дня не було щасливіших людей на цілому світі. Усе: краєвид, атмосфера їхньої бесіди, дружній обід, дзвінкий сміх подруг – давали відчуття багаторічної дружби.

На вечір спланували зробити танцювальний майданчик біля ко- либи, де повинні були ночувати.

Вечоріло, і вони занесли провіант в Улянину кімнату.

...І от стемніло – ніч у горах. На небі круглий повнолиций місяць – наче посміхається до них. Бавтеся, радійте життю – воно таке коротке!!!

Зірки над горами так низько, хоч діставай руками.

Розпалили велике вогнище, яскраве та голосне. Весело тріскотіли на полум'ї гілки ялин та смерек, зігрівали очі та душу красиві вогняні квіти на білому снігу. Ввімкнули програвач із дисками виконавців італійської естради. Музика їхньої молодості заповонила серця, танцювали, співали, сміялися. І були знову молоді та щасливі, куди й поділися ті десятки років, які віддаляли їх від того давнього часу. Казковий вечір, прекрасні люди! Чудове життя! Танцювали всі разом – колом, майже гуцульські коломийки. А під мелодійну ліричну музику кожен кавалер обирав собі партнерку.

Коли Уляна танцювала з Іваном, він шепотів їй на вухо слова вдячності за її працю, відданість колективу та йому. Сказав, що помітив, як на неї дивиться Роман, який є достойним суперником і йому, і чоловікові Уляни.

Потім Уляна танцювала з Романом. Під час танцю чула його переривчасте і схвильоване дихання, подумала, що він втомився, і запропонувала перепочити.

Він відповів, що тоді не буде чути чудового запаху її волосся, в якому змішалось все: гарний шампунь і солодкі квіткові парфуми, терпкий запах смерекового диму і свіжий запах морозу й вітру.

Кружляли поволі, кожна пара у стані захоплення чудовою музикою на своїй ліричній хвилі.

Іван і Дарця – щаслива сім'я, в якій дружина була талановитим диригентом свого маленького родинного оркестру. Вона була типова жінка Овен – активна, енергійна та динамічна. Своім життєлюбством запалювала все навкруги. Пишалася своїм чоловіком, кохала його безмежно, а ревнувала – ще більше. Була

щедрою і щирою в усьому. Скупість проявляла тільки щодо свого Івана – він її власність, її плоть і життя.

Чоловік із задоволенням був у неї в полоні, кохав і цінував здібності й таланти дружини. Вони були гарною, органічною парою. І цього вечора для них не було нікого поруч. Тільки музика і їхнє кохання – довге, міцне і вірне.

Поруч танцювали Уляна і Роман. У них не було відчуття, що познайомилися тільки декілька днів тому, не було відстані чужих людей.

Уляна із здивуванням не йняла віри. Це ж треба! Стільки приїжджало гарних чоловіків з області. Для всіх вона була порадицею при складанні робочих актів та інших паперів і прикрасою їхнього вечірнього столу. Але в неї жодного разу не защеміло серце і не потепліло в душі від потисків їхніх рук, від поцілунків її в щічку, від грайливої посмішки.

Вони були чужі та й годі! Після таких зустрічей вона прибігала додому і була щаслива, що її чекають із нетерпінням чоловік і діти.

Сьогодні ж, разом із товариством, вона насправді була наодинці тільки із ним – красенем-чоловіком. Вона жартувала з усіма, сміялась, але кожного разу хотіла ненароком зловити його погляд. Він також спостерігав за нею. Однак, як вихована людина, не міг дивитися на неї прямо. І коли вона відводила погляд, свій він відразу спрямовував на неї. Вдень їхні погляди майже не перетинались. Вечір же відкинув пелену сором'язливості.

Мовчки танцювали, міцно притулились і дивилися прямо в очі одне одному. В їхніх зіницях був відблиск лукавого місяця та веселого багаття. Одягнені у важкий зимовий одяг, вони танцювали так, ніби були легенькі, як пір'ячко.

...Закінчилась чудова музична ейфорія! Надворі північ, від морозу під ногами порипує сніг. Треба йти в тепло. Веселі й задоволені зайшли в колибу. Розпрощались і пішли по своїх кімнатах.

Уляна із почуттям піднесеності та легкої закоханості пішла в душ. Тепла вода розіграла кров по цілому тілу. Щаслива повернулася до кімнати. Ввімкнула телевизор, але зовсім вимкнула звук, щоб у голові та серці хоч трошки збереглися спомини про музику ночі. Подумала, як би вона повела себе зараз, коли б він за

чимось прийшов до неї. Ой, як їй захотілося побачити його ще сьогодні!

Уляна мрійливо заплющила очі, міркувала, що була б не проти із ним... поцілуватись. У неї дивно залоскотало десь у животі, і вона зловила себе на думці, що тільки цілуванням у губи не хотіла б закінчити цей вечір і цю ніч. Вона бажала чогось більшого. Відчула, що в неї затремтіло серце від передчуття, що сьогодні щось станеться.

Те, від чого вона стільки разів утікала, уникала як від свого чоловіка, так і від посягань чужих, сьогодні їй захотілося пережити з Романом.

Вона сиділа в ліжку в одній нічній сорочці – чорній на тоненьких бретельках із спокусливим вирізом спереду, який показував її гарну шию та пишні груди.

«Хоч би він захотів щось попити і прийшов з цього приводу до мене в кімнату», – це було її найбільше бажання цієї хвилини.

Біля самих дверей стояли великі пакунки з водою, фруктами, вином... Вона не вимикала світло та телевізор і так напівсидячи задрімала.

Прокинулась від того, що хтось накривав її покривалом. Зашарілась. Над нею стояв Роман. Він справді захотів води і прийшов у її кімнату. Вимкнув телевізор і вирішив її накрити. Роман дотулився до її руки, і вже нічого не могло їх відірвати одне від одного. Він поцілував її, і це був ніжний і сором'язливий поцілунок двох зрілих людей, яким хотілося згадати почуття молодості.

Ніч, вкрадена в минулого та подарована майбутньому, показала, що вони створені одне для одного. Вони кохались і пливли в хиткому човні чужою рікою, зупинялись і ненаситно починали знову. Швидка течія пристрасті несла їх у стрімкий, небезпечний та підступний вир краденого кохання, такого солодкого і водночас гіркого. Потяг одне до одного був таким сильним, що їхнє злиття було безкінечним і шаленим. Пізніше Уляна згадувала, що за все подружнє життя в неї не було такої солодкої та палкої ночі. Вони кохалися цілу ніч!!! Щоб хоч один раз пережити такі почуття безмежності та полону кохання, вартує жити на білому світі!!! Він шепотів їй, яка вона гарна, спокуслива, палка, романтична та безліч таких слів, які прагнуть чути вуха кожної жінки.

...Залюблені та зморені, але безмежно щасливі, заснули вдосвіта.

Зранку Дарця не знайшла Романа в його кімнаті й тихенько зайшла до подруги. Картина, яку вона побачила, її розчулила... Голову Уляна поклала на плече Романа, а рукою вона міцно обнімала його. Він же спав, обхопивши її двома руками так міцно, ніби хотів її відгородити чи захистити від цілого світу.

То був початок їхнього позашлюбного роману.

...Уляну наче підмінили. Вона завжди була веселою, енергійною та життєлюбною. Зараз же, під впливом кохання, вона була сама стихія – сонце, вітер, вулкан, цунамі – усе в одній особі. Вона прагнула все встигнути і зробити: і на роботі, і вдома. Ще раніше, до свого всепоглинаючого кохання, на її робочому місці завжди був порядок. Усі документи, адресовані керівництвом безпосередньо їй, були опрацьовані бездоганно, грамотно і вчасно. Тепер для всіх у відділі вона була взірцем – показником самодисципліни і ділової кваліфікації. За робочим столом сиділа не інспектор районного відділу – ні! Це був досвідчений менеджер дуже поважного офісу. Або ні, це була «директриса» із кінофільму «Москва сльозам не вірить». Так професійно вона виглядала!!! У неї завжди був імідж ділової жінки, це стосувалося і її «робочих паперів», і її зовнішньої оболонки – одягу. На роботу йшла, як на свято – елегантно зі смаком вбрана, стиль – класичний із невеликим «креном у бік» – жіночно-легковажний. Але стримано, як для офісу.

Кохання ж вплинуло на неї так сильно, що вона почала ставитися до своєї зовнішності ще прискіпливіше. Цю раптову зміну її вигляду не могли не помітити в жіночому колективі – «справжньому притулку для змії середнього розміру і віку», або, як вони із Дарцею жартували, невеликому тераріумі районного масштабу. Жіночки-гадючки шипіли по закутках: «Дивись, як вибирається! То ж треба, і час має – щодня із зачіскою! І нігті вимальовує – напевно, баняки їй Андрій вимиває. От і щастить деяким!» Зеленіли від злості. Заздрісним поглядам не було перепон!

...Уляна завжди виділялась на сірій палітрі колективу! Коли були великі передсвяткові збори, то керівництво просило її сісти в актовому залі на перший ряд, щоб президія мала на кого «покласти око». Вона завжди із цього сміялась. Вона виглядала кінозіркою на фоні товстих жінок, які ще не були старими, але махнули рукою на свої фізичні форми. Із чистим волоссям, гарною зачіскою і більш-менш пристойно одягненими їх можна було побачити лише на великі релігійні свята, Новий рік та Восьме березня. Уляна ж щодня була одягнена так,

ніби тієї ж хвилини мала засідати в президії Верховної Ради – елегантно, вишукано, сучасно. А взуття – то окрема тема розмови!!! Яка б не була погода, вона йшла на роботу в чистому і гарному взутті. На роботі обов'язково перевзувалась в інші модні мешти на високих підборах. І це тоді, коли інші жінки її відділу приходили на роботу і перевзувались у препаскудні тапки, а ще, щоб не замерзнути, натягали теплі високі шкарпетки, які були, зазвичай, неприємно темних кольорів.

Уляні завжди було досить складно «тримати фасон» і виглядати так досконало – у сім'ї не було достатньо грошей, і вона частенько зі своєю подругою Дарцею їздила в магазин секонд-хенду та підбирала дешевий одяг, який потім підганяла за своїм розміром. До одягу підшукувала яскраві хустини чи шарфи, які романтично закидала через плече, зав'язувала навколо шиї або до ручки сумки, що виглядало дуже вишукано та елегантно. Яскравих шарфів, різнокольорових хустинок та різноманітних сумок вона мала, як кажуть, «до кольору, до вибору». Була істинною жінкою, до останньої клітини її зграбного тіла. Таку жінку неможливо було не зауважити – її було видно здалеку! Кольори її одягу приголомшували своєю яскравістю і витонченістю.

Із прискіпливим та вишуканим підходом до своєї особи для співробітниць Уляна була, як кістка в горлі. Шкода тільки, що сказати їй нічого не могли, бо багато в чому від неї залежали. У чорних душах зміючок поволі накопичувалась підла отрута, вони чекали свого підступного часу – коли б вкусити. Та й ще дуже боляче, щоб аж до крові! Але ще не настала ця мить!

Уляна на все мала час, встигала зробити безліч справ. Прибігала з роботи додому, і в неї все кипіло в руках, булькало і шкварчало на газовій плиті. Коли домашні приходили з роботи та науки, у квартирі пахло смачною вечерею та спеченим яблучним пирогом або пиріжками з дріжджового тіста, був приготовлений обід на наступний день. Вона була пречудовою господинею.

Уляна не могла допустити, щоб її відлучення з дому щосуботи впливали на комфорт і добробут сім'ї. Вона літала по квартирі з по-рохотягом чи ганчіркою, ніби в неї за плечима були велетенські крила. Вмикала голосно веселу музику – душа її співала від кохання і повноти життя. Усе робила із задоволенням. Дім блищав від чистоти! Вона себе виправдовувала: закривала душу від негативних емоцій:

– Родина ситно і смачно нагодована. Почуття обов'язку перед сім'єю виконано, сумління старанно приспано.

Кохання рятує людину від буденності та робить життя суцільним святом! І що б вона не робила під впливом кохання – копала рови, садила картоплю, рубала ліс чи писала симфонії – її божевільне серце б'ється сильніше, переповнена душа співає, і кожна робота є в радість. Бо є свято душі – шалене і палке кохання!

...Уляна працювала цілий тиждень. У суботу її чоловік ішов на роботу (мав додатковий підрібок), а вона щаслива і закохана виходила з дому і бігла на побачення, хоча всі домашні знали, що мама також на роботі – десь на перевірці в селах.

Субота була їхнім днем. Роман щоразу казав, що не міг дочекатися цього дня. Тиждень без неї прирівнювався до місяця. Роман приїжджав за нею до умовленого місця автомобілем, і вони справді їхали в село. Спочатку їхні побачення відбувалися на тій же базі відпочинку, де вони кохалися вперше. Вони любили походити зимовим лісом, поговорити, подуріти. Катувалися по снігу, цілувались і бігали одне за одним, кидалися сніжками й знову цілувались. Вони були молодими – кохання відібрало в них роки, за їхніми плечима не було нічого – ні подружнього життя, ні дітей. Цей день був тільки їхнім – день кохання, сміху і веселощів. Вони раділи життю!

Закохані й щасливі не могли натішитись одне одним. Роман готувався до зустрічі, як справжній джентльмен. Привозив зі собою різні делікатеси, смакоти, фрукти і вино. Уляна любила напівсолодке вино із красивою назвою «Біла заздрість».

Роман урочисто відкорковував пляшку і заворожливим голосом незмінно казав: «Вип'ємо за нас і наше кохання. Хочу, щоб на нашому шляху зустрічалася тільки біла заздрість».

Кохання розбудило їхні напівсонні тіла та душі, і вони не могли накохатись одне одним... У них була гармонійна любовна ідилія, і кожна нова зустріч була ще більшим вибухом емоцій, ніж попередня, а кохання було все палкішим і досконалішим. Він так пристрасно цілував і ніжив її гарне тіло, що вона у хвилини їхньої близькості готова була померти від щастя та захоплення. Він був найсолодшим чоловіком на цілому світі! Він кохав і пестив її, розглядав і гладив ніжну шовковисту шкіру, цілував лінії згинів красивого та спокливого тіла. Він

топився у вирі кохання та її синіх очах і був сліпим до всіх жінок, окрім неї. Навіть до дружини! Йому здавалось, що він жив насправді тільки в суботу, а всі решта дні – це було існування і підготовка до справжнього «суботнього життя».

Чоловік і жінка втрачали голови від кохання. У них не було жодних інших органів, лише велике закохане серце. Кожний суботній день злітав, як одна година! Вони забували про час, і тільки годинне табло мобільного телефону нагадувало – настав час розлуки! Міцно обнявшись, вони дивились на годинник і обманювали себе – чекали «круглого рахунку», коли стрілки покажуть рівно якусь годину. Ці декілька хвилин давали їм можливість ще трохи побути разом і відтягнути час розставання.

...Так тривало майже три роки, і тільки декілька місяців тому вони почали зустрічатися рідше – через суботу. Роман сказав, що має пильні сімейні справи. Уляна все розуміла, сім'я – на першому місці. Вона ніколи не розпитувала про його сім'ю, а він говорив про дітей, дім, господарські справи, але тільки не про дружину. Напевно, на це були якісь причини. Він був відвертий з Уляною в усьому, окрім його жінки. Міг дещо розказати віддалено, у загальних рисах. Уляна не чула про неї нічого – ні хорошого, ні поганого. Чомусь, як тільки їхня розмова потрапляла в русло його сімейної ріки, в нього відразу псувався настрій, і Уляна вирішила раз і назавжди: «Якщо захоче щось розказати, то вислухаю, а ні – то сама ніколи не поцікавлюсь». Із свого житейського досвіду знала – «ніколи від добра не шукають добра» – мусить бути якась причина, що Роман тікає з дому і так палко кохає її.

Уляна не шукала розгадки, не лізла йому в душу, не вимагала розлучитись із дружиною. Але якби він запропонував їй вийти за нього заміж, вона б відразу покинула все і пішла б за ним, хоч на інший край землі. Так Уляна думала, коли вони були разом. Як тільки розставались, її починало мучити сумління, що вона краде стільки часу у своєї сім'ї. І тільки той факт, що діти вже зовсім дорослі, трохи заспокоював її совість. Вона не хотіла і не могла позбавити себе задоволення бачити Романа, хоч двічі на місяць, бо кохала його до безтями і не могла подолати свій потяг до нього. Чим би вона не займалась, думка підсвідомо поверталась до нього – він заповнив усю її душу.

...Того тижня вони не мали зустрічатись, і Уляна зі спокійною душею їхала у відрядження виконати завдання шефа та трохи розвіятись.

Чоловік без великого ентузіазму зустрів звістку, що Уляна іде на цілий тиждень, хоча вона забезпечила сім'ю їжею майже до свого повернення. Діти також незадоволено «покрутили носами». Але через годину змирились і заспокоїлись.

Уляна виїхала зі самого ранку і вже перед обідом була на місці. Керівник познайомив її зі своїм відділом та виділив робочий стіл, за яким вона могла працювати.

У містечку не було готелю, був тільки якийсь занедбаний гуртожиток. Улянин шеф із начальником відділу, в який вона приїхала на перевірку, завчасно домовилися запропонувати їй зупинитись у молодій співпрацівниці, яка має невеликий приватний будинок, де живе сама, без батьків. Її мама померла декілька місяців тому, а тата в неї не було. Вона неодружена, і Уляна їй не буде заважати. Крім того, керівник Галини, так її звали, виділив кошти, щоб було чим пригостити гостю. Одне слово, усе організував по-людськи.

Роботи виявилось достатньо, але Уляна хотіла закінчити в суботу, а в неділю вранці поїхати додому. Працювала цілісінький день, виходила тільки на обід і трохи швидше з роботи, щоб пройтись по містечку і побродити по магазинах. У своєму місті завжди не мала часу. Тиждень на роботі, потім дім – прибирання, прання, готування – все, як у всіх. Тільки субота – це було її свято, вихідний і взагалі – її повноцінне життя. Наступного тижня мала зустрітись із Романом і чекала цієї зустрічі з нетерпінням.

Коли їхала у відрядження, то в ранішньому поспіху забула мобільний телефон і зараз страждала, що не могла йому зателефонувати, бо і вже майже цілий тиждень не чула його ніжного, оксамитового голосу – не встигла навіть сповістити його, що поїхала у відрядження. Вона, як і він, ніколи не телефонувала йому на робочий чи домашній телефон, лише на мобільний. У них була така домовленість, і за три роки вони ніколи її не порушували. Галина, яка на час відрядження дала їй притулок у своєму домі, виявилася дуже приємною особою. Вони разом вечеряли, говорили, і хоча вона була набагато молодшою від Уляни (Галина – майже ровесниця її дочки), у них було багато спільних тем для розмови.

Цього дня зранку Галина залишилася вдома, а Уляна пішла на роботу. Господиня дала їй ключі від хати, бо їй треба було кудись відлучитись. Був вихідний, і в неї були свої справи. Попередила Уляну, що ключі в коморі на обумовленому місці.

Будинок був розділений на дві частини: у маленькій розмістилась Уляна, це була вільна гостьова кімната, в якій ніхто не жив, а в другій, більшій частині – Галина, там була велика вітальня, спальня, кухня і ванна кімната, все як у звичайних приватних будовах. Затишно і просто, бо Галина була не з дуже заможного роду – звичайна молода жінка. Коли Уляна повернулась із роботи, то побачила, що двері до Галининої кімнати були напіввідчинені, отже, господиня вдома. Уляна не хотіла заважати і пішла до своєї кімнати, щоб розкласти папери, зібрати свої речі, а потім вирушити до автобуса. Вона ще може встигнути виїхати сьогодні. Потроху шпорталась зі своєю валізою, коли почула, що під'їхав автомобіль і грюкнули вхідні двері. Підняла голову і подивилась у вікно. Від побаченого вона мало не зомліла – на подвір'я заїхав автомобіль Романа. Він вийшов з авто зі своєю сумкою, з якою приїздив до Уляни і в якій привозив для неї всякі смачоти. Сумка була важка, Галина хотіла взяти її з його руки, але він не дав, засміявся і поцілував її в щічку. Вона обняла його за ший та поцілувала так само в щоку, притулилася до нього, обвила його стан руками, і так вони пішли в будинок.

Уляна сіла приголомшена і не знала, що їй робити. Перші хвилини не могла навіть дихати, щось стиснуло в грудях, їй не вдавалось ані поворухнутись, ані встати із крісла. Трохи оговтавшись, подумала, чи не затьмарилось, бува, у неї в голові і чи не привиділось їй усе. Але ні, чула, як у сусідній кімнаті вони обое сміялися і брязкали якимись бляшанками та пляшками. Вона зрозуміла, що це він витягає з торби гостинці. Уляна встала із крісла, і її кинуло в жар – боялась, що Галина зайде до неї в кімнату за чим-небудь або, не дай Боже, загляне Роман. Вона не знала, як поводитись у цій ситуації, вона не була готовою до такої зустрічі. Не могла зрозуміти, яка лиха сила привела її сюди, щоб вона терпіла такі душевні тортури. Схвильована і спантеличена подумала: «Добре, що одяг поскладала ще вчора». Знервована збрала весь дріб'язок і косметику та кинула гамузом у валізу, не дивилась, чи висиплеться її пудра на одяг, чи добре закрита пляшечка з парфумами – їй було не до педантичності та акуратності, запхала в бокову кишеню робочі папери. Зовсім зім'яла написану сьогодні довідку. Їй уже все було неміле – і та довідка, і робота, і сім'я – їй помутніло в голові від горя, і вона не знала, як реагувати на цю дику і несподівано жорстоку дійсність. Одягнула дублянку та вискочила з будинку. Хоча точніше було б сказати – проповзла тінню – вийшла так тихо, ніби боялася когось розбудити. Ключі від хати залишила на столі. Повела себе нечемно, навіть не подякувала господині за гостинність, але зараз їй було не до етикету. Уляна не знала, що з нею коїться – її морозило, і вона не могла впоратися з тим нервовим ознобом, який пробивав її наскрізь. Тремтячи вона не йшла до зупинки автобуса, а так швидко бігла, ніби щось вкрала, і за нею гналося десятеро величезних псів. Була збентежена, здивована і морально розчавлена.

Коли автобус рушив з місця, Уляна полегшено зітхнула, хоча її ніхто не наздоганяв, і, загалом, в цьому автобусі та в цілому місті нікому до неї не було жодного діла. Всі пасажери були заклопотані своїми справами.

Тепер, в автобусі, спостерігаючи за сніжинками, які пролітали за вікном, вона мала час проаналізувати все те, що з нею трапилось. Цієї хвилини здавалось, що в неї обірвано всі зв'язки з життям. Їй хотілося заплющити очі і померти – так мучилась її закохана душа від усвідомлення того, що він її зрадив.

Вона не могла зрозуміти, як він опинився в домі в такій молодій, як для нього, жінки. Подумки обзивала його різними словами, але їй від того не ставало легше. Вона знала, що життя є швидкоплинним та динамічним. Морально завжди слід бути готовим до будь-яких змін у ньому, тоді ця зміна не ранить тебе так боляче і може навіть стати твоїм спільником. І в той же час зміна стане твоїм запеклим ворогом, коли застане тебе зненацька. Що з нею і сталося сьогодні!!!

За три роки бурхливого роману Уляну жодного разу не осінила думка, що все може закінчитися так само раптово, як і почалось. Вона ніколи не обмірковувала ситуацію розставання, зради чи ще чогось, що могло привести до їхнього розриву. Вона просто не уявляла свого життя без нього, але зараз вона виявилася покинутою, зрадженою й абсолютно невідготовленою до таких радикальних змін в її житті.

Вона їхала додому напівпритомна, хотіла побути на самоті з думками і своїм горем. Вона не знала, як вона зіграє роль дружини і мами після повернення додому. Їй хотілося втекти від усіх, щоб могли голосно поплакати та стогнати від душевної муки, дошкульнішої за фізичний біль. Перед її очима знову і знову поставала постать Романа, який обнімав цю дівчину і йшов із нею в дім. Уляна не мала жодних претензій до Галини, вона навіть була їй симпатична, але до нього – підлий брехун, нікчема. Казав, що має термінові сімейні справи! Що, не міг зізнатися, що розкохав?! Боявся сказати правду? Нехай навіть гірку? Ну, вона б перемучилась, перестраждала!!!

А зараз, коли вона своїми очима побачила його зраду!!! Це було нестерпно!!! Надзвичайно боляче! Вона ледь стримувала тремтіння в усьому тілі. Він її зрадив! Але ж вона добре знала, що зрада є там, де є правда і честь! А їхнє кохання – суцільний обман близьких людей! Уляна не хотіла і не могла зізнатись у цьому навіть сама собі, і тому їй постійно мучило сумління.

Вона відчувала себе злодійкою, злочинницею. Але яким солодким був цей злочин! Кожна мить разом із ним – суцільне свято!!!

Роман не був її чоловіком, і вона прекрасно знала, що не має жодного права його ревнувати. «Нехай його ревнує дружина!!!» – ображено думала Уляна. Але за ці три роки вона, крім того, що дуже звикла до нього, так його покохала, що не уявляла своє життя без нього. І якби він сказав, що йде від своєї дружини і хоче бути з нею, Уляна б, не задумуючись, зруйнувала спокій своєї сім'ї заради нього і приспала свою постійно ниючу совість або отруїла її та знищила ті докори сумління, які постійно терзали її чесну душу. Але він нічого не пропонував, і вони залишалися тільки коханцями. А тепер? Вона не знала, що їй робити!!! Поверталась додому, бо мала повертатись, і не було більше на всій землі місця, де б її так із нетерпінням і любов'ю чекали, як удома діти та чоловік.

Однак як замаскувати перед близькими зболену і зражену душу? Уляна завжди була такою веселою, легкою, а Роман так жорстоко підрізав їй крила, і вона вже не зможе літати по життю веселим метеликом. Невідомо, як вона буде ходити і навіть дихати!!! Її розпачу не було меж.

Коли автобус приїхав у її місто, було вже темно, і вона раділа цьому – не хотіла когось зустріти. Автобусна зупинка була неподалік її будинку. Назустріч вийшли діти і чоловік, втішились, що вона повернулась, бо чекали її зранку наступного дня.

– Чудово, що приїхала зараз, усі разом повечеряємо, – радісно вимовив Андрій. – Я приготував смачну вечерю.

Коли переодягнулась і прийшла до кухні, де зібралось усе її сімейство, то всі в один голос спитали, чи вона добре почувається, бо виглядає дуже кепсько.

...Уночі Андрій прокинувся від того, що дружина голосно стогнала. Увімкнув світло, хотів розбудити – думав, що їй щось страшно сниться, але їй було погано – обличчя червоне, її бив озноб. Переляканий Андрій викликав швидку медичну допомогу, розбудив дітей. Усі стурбовано і з жалем дивились на свою маму, їй було так кепсько, що боялись, що вона ось-ось помре.

Приїхала швидка допомога. Лікарі обстежили її, дали необхідні уколи і забрали до лікарні. Геть блідий від шоку Андрій поїхав із дружиною. Діти вже не лягали спати, увімкнули по всій квартирі світло, сіли в кімнаті на диван і попрутулювались один до одного – такі дорослі і водночас такі малі й незахищені. Мама потрібна в будь-якому віці, тим більше їм – вони ще не влаштовані в житті.

Сиділи, мало не плакали. Під ранок повернувся тато, повідомив, що в мами був гіпертонічний криз і серцевий напад. Ні з того ні з сього насварив дітей, що це через них, бо вони нічого не допомагають мамі по дому, не слухають і взагалі, що всі біди від них. Діти вже і не сперечались, боялись, щоб і з татом не сталось якогось лиха.

Уранці Андрій зателефонував шефові, повідомив, що Уляна потрапила до лікарні, і сказав, який в неї діагноз. Іван сам мало не помер від такої новини, і вже через годину вони з Дарцею були в лікарні.

Уляна лежала на вбогому лікарняному ліжку, металевому з іржавими бильцями і з незручним старим матрацом, продавленим сотнями чужих тіл, які колись на ньому чекали свого одужання. Загальну картину бідності та убогості доповнював вигляд лікарняної сірої постелі з якимись чудернацькими візерунками на простирадлі. Уляна спиралась на подушку і була така бліда, що на неї було лячно дивитись. Така свіжа і красива вона їхала у відрядження, а за один день різко зістарилась.

Дарця аж застогнала, як побачила свою вірну подругу. Сіла на крісло біля Уляни, взяла її за руку і з ненавистю глянула на свого чоловіка. Уляна злегка усміхнулась: «Дивись, не вбий його, не він винен у моїй хворобі, а Роман».

– Ти його там бачила? – спитав Іван.

– Так, приїхав до молодої, поміняв мене, як дешеву жінку. Я сама винна, що покохала його, – сказала, ледь стримуючи сльози, Уляна.

– А ти знав? – і подивилась запитально на Івана.

– Так. Ти знаєш, у відрядження мав їхати Микола. Ми розмовляли з начальником того відділу про обласне керівництво, і він мені сказав, що Роман приїжджає до

його підлеглої вже декілька місяців, я хотів, щоб ти побачила це сама, і тому поїхала ти, а не Микола. Пробач мені, я не думав, що все буде так серйозно, – Іван був дуже засмучений.

– Іван мені тільки сьогодні розповів після того, як нам зателефонував Андрій і сповістив, що ти в лікарні. Я думала, що приб'ю його, – з жалем у голосі сказала Дарця.

Іван із Дарцею ще трохи біля неї побули та й пішли у своїх справах. Іван сказав, щоб вона одужувала і не переживала за роботу. Дарця обіцяла прийти наступного дня і принести щось смачненького.

Після обіду до Уляни прийшли діти з чоловіком. Андрій приготував борщ, дочка стушкувала м'ясо. Усі дивились, як мама їсть, і раділи кожному шматочку курочки, що вона проковтнула. По їхніх очах бачила, як вони переживають за неї. Їй стало боляче за них, за себе і за своє втрачене крадене кохання, яке три роки було її життєвим стимулом, стержнем, який тримав її у відмінній формі, додавав життєвих сил та наснаги.

Вона хотіла, щоб родина пішла і залишила її саму, бо боялась, що заплаче при них і не зможе пояснити причини своїх сліз. Сказала, що втомилась і хоче відпочити. Вони поцілували її, побажали швидкого одужання і пішли додому. Андрій, коли виходив, пильно подивився в її очі і стурбовано запитав:

– З тобою все гаразд? Ти виглядаєш чимось дуже засмученою.

– Я переживаю за вас, – тихо відповіла Уляна.

Тільки за ними зачинились двері, вона заплющила очі і почала згадувала свої побачення, палкі поцілунки, цікаві випадки, які були у неї з Романом. Рясні сльози жалю за минулим коханням і за майбутнім життям, в якому вона вже не буде із коханим, текли із її заплющених очей. Вона їх змахувала рукою, а вони все текли і текли.

У палату зайшов лікар:

– Шановна пані, що це за водоспад? Припиніть плакати! Ваше серце вимагає позитивних емоцій і що більше, то краще.

Потім прийшли медсестри, поставили крапельницю і вкололи її в різні цікаві місця. Уляна міцно заснула. І снився їй прийнятний сон, в якому вона танцювала з Романом, а він притискав її до себе все міцніше і міцніше. Навіть у сні думками вона поринала в безодню за солодким минулим, скривджена розсікала хвилі нещасного сьогоднішнього і прагнула піти в щасливе майбутнє з коханим чоловіком.

Уранці, було ще темно, коли прийшла медсестра, безцеремонно розбудила Уляну та із задоволенням зробила їй у сідниці декілька уколів. На її лиці було зловредно написано: «Я не сплю, і ти не спи – лікарня прокидається рано або взагалі не лягає спати».

Медсестра вийшла, голосно рипнувши дверима. Уляна лежала в темряві палати і не хотіла відпускати гарний спомин про свій сон. Вона згадала одне побачення з Романом.

...Був сонячний жовтневий день – золота осінь. Вони поїхали в ліс. Ходили м'яким килимом пахучого опалого листя. Аромат осіннього лісу – неймовірний. Запах сухих трав, змішаний із духмяним запахом грибів, листя та дерев, п'янив. Таким повітрям неможливо надихатись.

Вони гуляли лісом, а потім влаштували пікнік – розклали вогнище і смажили на вогні ковбаски. До запаху казкового лісу додався апетитний запах диму та копченого м'яса. Зголоднілі, ласували підпечені ковбаски і раділи, як діти. Він ніжно годував її, знімаючи із дерев'яних шпажок нанизане м'ясо. Голосно студив його і весело сміявся, дмухаючи на рожеві, добре підсмажені шматочки, та остуджені клав Уляні в рот. Вона щасливо сміялась і почувалася юною дівчиною – їй було так добре, ніби в неї попереду ціле життя. А потім ситі й веселі довго цілувались і кохалися на м'якому золотому листяному килимі. І не було в цей час щасливіших людей, ніж вони. того дня Роман зачитав їй чудовий вірш. Він вивчив його напам'ять для неї і декламував із такою проникливою і душевною інтонацією, майже співаючи, що Уляна потім також вивчила цей вірш і часто читала його подумки, і тоді в її пам'яті оживало одухотворене обличчя Романа. Ось і зараз вона згадувала слова цього прекрасного вірша:

Люди різні між нас бувають —

Симпатичні, гарні, чудні.

Дні за днями, бува, куняють,

А живуть лиш у мріях та сні.

Може, це і не дуже грішно —

Не для всіх же доступна дальь,

Тільки чомусь в очах їх смішно

Заплелися журба і жаль.

І життя мовби їх не било,

І дріма в них чимало сил.

Але їм тільки сняться крила,

Наяву ж – вони зовсім без крил.

Я судить їх не маю права,

Я для них не бажаю зла —

Я і сам жив отак «цікаво»,

Доки в мене ти не ввійшла.

Сам я сонний ходив землею,

Але ти, як весняний грім,

Стала совістю, і душею,

І щасливим нещастям моім.

Ці прекрасні слова вірша Василя Симоненка були ніби про Романа – зараз він був для неї її щасливим нещастям...

...Пізніше, перед роботою, забігла Дарця і принесла смачний сніданок, побідкалася за цей трафунок, попросила, щоб подруга не брала до голови та до

серця і виліковувалась.

Наступного дня її відвідали співробітниця, співчували і йойкали: «Усі ходимо під Богом і наступної хвилини можемо злягти! Лікуйся!»

Третій день був визначальним. Перед роботою прибігла Дарця зі сніданком і новиною: «Вчора ввечері дзвонив Роман і питав, де ти є? Чому більше тижня ти не відповідаєш по мобільному телефону? Я розповіла, що ти в лікарні із серцевим нападом, але причини не пояснила. Коли я сповістила про тебе, то він дуже захвилювався. Сказав, що сьогодні приїде, просив, щоб я провела його до тебе і щоб часом не зустрілись із твоїм Андрієм. Хочеш мене вбивай, але я не могла йому відмовити. Скажи, коли обіцяв прийти Андрій?».

Що могла на це відповісти Уляна? Вона була ображена на Романа, але хотіла розказати, що бачила його з Галиною, і почути його пояснення. Вона готова була ще раз пережити серцевий напад, але дізнатися правду з його уст, і дивитись йому в очі, коли він розповідатиме.

У полудень прийшов чоловік і приніс їй обід, попросила його і дітей сьогодні не приходити і не турбувати: хоче відпочити. Пізніше переступила поріг палати схвилювана Дарця, а за нею зайшов Роман, в той час Уляна лежала під крапельницею. Роман прийшов із квітами і фруктами, віддав квіти Дарі і попросив поставити їх на тумбочці, сам же присів біля коханої, взяв руку, яка була вільною від крапельниці, підніс до своїх губ, поцілував кожен пальчик і долоню та з тривогою подивився їй в очі. Нічого не питав, тільки дивився. Прийшла медсестра, здивовано глянула на німу сцену, забрала стійку крапельниці, ще раз глянула на красеня, який сидів біля хворої, і вийшла. Роман попросив Дарцю вийти.

– Що з тобою сталося, Улясю! Я місця собі не знаходив цілий минулий тиждень і ці декілька днів, як відчував. Я тобі телефонував, ти не відповідала, я не знав, що й думати! Я тебе кохаю і буду кохати тебе і хворою, і здоровою. Я б хотів, щоб ми визначились із нашим статусом і були разом.

Цього Уляні було вже забагато:

– Ти що, хочеш, щоб я померла від хвилювання? Ти мені зраджуєш і хочеш, щоб ми були разом. Та як ти можеш мені таке пропонувати? Ти ница і підступна

людина!

Вона вперше за три роки говорила з ним таким різким тоном, він дивився на неї очима праведника:

– Я тебе кохаю більше за всіх на світі – на рівні своїх дітей, а ти мене звинувачуєш?!

– Де ти був у суботу? – з притиском спитала Уляна.

– Я їздив у своїх сімейних справах, – відповів Роман.

– Куди і до кого? – продовжувала слідство Уляна.

– Я хотів тобі пізніше розказати... Я їздив до своєї старшої дочки Галини. Її мати померла три місяці тому, і я тільки після її смерті дізнався, що маю таку дорослу доньку, і дуже з того щасливий, але посварився з цього приводу з дружиною, і ми з нею розстались.

Це пояснення викликало в Уляни такий шквал почуттів, що їй знову стало погано. Вона знепритомніла... Роман побіг за лікарем...

...Уже вдосвіта Уляна відчула, що її хтось тримає за руку. На холодній підлозі біля ліжка сидів її чоловік. В Андрія був розгублений та скорботний вигляд, а очі повні сліз. Він плакав тихо, по-чоловічому, беззвучно, і в його очах було стільки турботи, тривоги і кохання, що в Уляни тепла хвиля підійшла до очей, і сльози образи на Романа, розкаяння і жалю до дітей та чоловіка мимоволі пливли гарячими струмками по її обличчю. Так вони і оплакували кожен своє – кохання, зраду, страх втратити назавжди кохану людину.

...Минуло три місяці після її фатального та нещасливого відрядження.

Уляна вийшла на роботу, така ж красива, як і колись, але з незрозумілим сумом в очах. Про її печаль знали тільки Іван та Дарця.

Уляна відхворіла своє кохання і залишилась у родинному колі. Таким було її рішення. Суботній день став днем укріплення їхньої сім'ї. Андрій з дітьми

господарював і давав дружині можливість трохи перепочити, а в неділю всі разом проводили вихідний. Звичайна сім'я!!!

Але попри видимий спокій, в Уляни боліла душа за її щасливим нещастям, в яке не було вороття. Мости в минуле спалили брехня і недовіра.

Частина друга

...А там, у сільському клубі

...І ось тепер, через довгі роки вони побачились. Уляна була шокована тим, що сталося, не знала, як реагувати на цю несподівану для неї зустріч. Роман приголомшив її першого ж дня навчань.

Те відрядження, що було п'ять років тому, зруйнувало її кохання, вбило мрії, але залишило в сім'ї. А це?! Які зміни воно внесе в її життя?

...Після того, як він призначив її старостою потоку, і всі присутні встигли роздивитися цю красиву, але вкрай здивовану і збентежену жінку, вона майже на «ватних ногах» спустилась зі сцени і сіла біля своєї сусідки Світлани. Подумала: «Добре, що вчора познайомилась із нею, бо сама в такій ситуації не могла б приховати хвилювання».

Зараз їй украй потрібно було з кимось перемовитись хоча б словом, аби тільки зняти напруження. Відчула, що серце мало не вирветься з грудей. Він знову мимоволі довів її майже до інфаркту!!!

...Директор вийшов з аудиторії. Викладачі за чергою розповідали слухачам плани навчань та свої вимоги. Уляна щось записувала в зошит, перемовлялась зі Світланою, але в одну мить вона зовсім збайдужіла до цих курсів і робила нотатки за інерцією – «про людське око», у неї в голові були думки тільки про те, як вони зустрінуться наодинці, про що будуть говорити... Уляні здалось, що вступна частина триває вічність. Як вона хотіла з ним побачитись і як водночас боялася цієї зустрічі...

...Нарешті, по-шкільному голосно, продзвенів дзвінок, і викладачі залишили зал. Курсанти зашуміли, почали ділитися враженнями. Деякі підійшли до Уляни, як до старости, з питаннями, які вона мала з'ясувати в директора.

Вона зібрала свою діловитість в один «зграбний кулак» і почала занотовувати необхідне. Поспілкувавшись із колегами, вийшла з навчального класу і пішла шукати кабінет директора.

Розвідувальний маневр закінчився надзвичайно швидко – за декілька десятків метрів були красиві дубові двері, які разюче відрізнялися від решта дверей, помальованих набіло, і навіть якби на цих дверях не було таблички «Приймальня», однаково можна було безпомилково здогадатись, що тут сидить шеф цієї установи.

Уляна переступила поріг і потрапила в затишну кімнатку, де за комп'ютером сиділа молоденька симпатична дівчина. Вона підняла очі й приємним голосом спитала: «Ви староста потоку? А директор на вас уже чекає». Встала з-за столу, ввічливо відчинила двері і сказала: «Романе Івановичу, до вас прийшли, можна запросити?».

Уляна хвилюючись попрямувала до кабінету, подякувала секретарці, яка приязно їй усміхнулась у відповідь, і зачинила за собою двері. Роман ішов назустріч, щиро усміхаючись, Уляна підійшла до нього і не знала, як поводитися. Їй хотілося кинутись у його обійми, завмерти і слухати, як б'ється його серце, вдихати до болю знайомий і рідний запах, але її стримували відстань часу і посада – він директор, а вона прийшла до нього у справі.

Він, як і колись, усе вирішив сам – обняв її ніжно і в той же час міцно та поцілував у губи. Уляна не пручалась – поцілунок був солодкий і бажаний – її серце не забуло того кохання, і навіть роки не могли викреслити з її свідомості ту шалену пристрасть, яку вона пережила із ним.

...Роман не один раз приходив у її неспокійні сни, пестив і пристрасно кохав. Вона прокидалась від чудового сну і заплющувала очі з мрією, щоб хоча на декілька хвилин продовжити блаженне видіння та якнайдовше залишитися під враженням баченого, і знову пережити ці палкі почуття, які у снах бувають набагато відчутнішими. Вона не хотіла повертатись у сіру дійсність і буденність!!!

Під час кохання з чоловіком Уляна боялась назвати його іменем коханця. І страждала після того, і мучилась, і хотіла бути найкращою дружиною, мамою, господинею.

Після її зради уві сні вона старалася реабілітуватись у реальному житті – в ці дні вона випікала та варила щось надзвичайне і святкове. Вона щиро хотіла, щоб її сім'я була щасливою. А оскільки Роман був частим гостем її сновидінь, то дім Уляни був завжди доглянутим, а сім'я нагодована не гірше, ніж у ресторані.

Справжнє кохання важко вирвати з полону душі та серця і навіть велика відстань і час не можуть стати йому на заваді.

...Так вийшло і в них. Вони стояли в кабінеті, міцно притулені одне до одного, – бідні люди, загублені в просторі вічності, які вкрали в себе шанс бути справді щасливими, не зважаючи ні на що.

...У двері постукала секретарка, і вони відійшли одне від одного.

– Романе Івановичу, може, зробити каву?

– Так, Іринко.

Роман та Уляна сіли в зручні шкіряні крісла і дивились одне на одного, не знаючи, із чого почати розмову. Кава, яку принесла секретарка, була тою ниткою, яка зав'язала розмову. Роман відчинив бар і поставив на маленький журнальний стіл два кришталеві бокали та цукерки, нарізав лимон і почистив апельсини. Потім узяв штопор і відкоркував пляшку вина. Коли він поставив його на стіл, а Уляна прочитала назву «Біла заздрість», то в її очах з'явилися сльози. Це було їхнє вино, яке вони пили і яке збуджувало їх, вливало легенький хміль в їхню пристрасть і додавало ще більшого шалу коханню.

Він нічого не забув!!! Так само, як і вона!!! Ця пам'ять кохання була перемогою над прозою життя. Пили вино, каву і розмовляли, але їхню бесіду перервав шкільний дзвінок, і Уляна враз згадала, які завдання дали їй студенти. Роман швиденько відповів на запитання, і вони домовилися зустрітись після закінчення занять. Їм є про що поговорити, і часу для цього в них вистаралося.

Уляна йшла у навчальну аудиторію і її переповнювало таке почуття щастя і задоволення, що вона мало не злітала в повітря від душевної піднесеності.

Коли сіла на своє місце, Світлана аж засміялась:

– Тебе негайно треба сфотографувати, такі щасливі вирази обличчя в людей бувають не часто.

...День навчань видався вічністю, Уляна ледь вислухала нудні теми занять, які на даний час для неї були абсолютно нецікавими. Навіть якби піднімали теми про НЛО або якісь паранормальні явища, які завжди надзвичайно захоплювали її, то і вони були б для неї неактуальними. Сьогодні її цікавив лише він – один у цілому світі.

...Ще вчора вона ненавиділа всіх чоловіків, а тепер її наче підмінили, бо поруч був чоловік, якого вона стільки років прагнула всім своїм еством, і до інших, хороших чи поганих, розумних чи телепнів, багатих чи бідних, їй просто не має жодного діла, бо біля неї є її єдиний, коханий і бажаний – і цим сказано все!!!

Після занять вона зайшла до Романа, і він запросив її до себе додому на вечерю. Уляна не відмовила йому, не грала театральну лялькову принципову жінку з морально завищеними нормами. Вона була простою земною жінкою, яка хотіла все знати про чоловіка своєї мрії, кохатись із ним і бути поруч той час, який їй знову подарувала щедра і добра доля.

Уляна хотіла подивитись, де і як він живе, поговорити з ним про його життя, бо за ці роки втратила Романа з поля свого зору. Знала тільки, що він звільнився з управління і поїхав на роботу в іншу область. Вони не телефонували одне одному, бо знали, що це до добра не доведе. Уляна викреслила його зі свого життя, але з пам'яті стерти не змогла. Не згадувати про нього – це було на рівні підсвідомості і вище від її бажань. Вона страждала за ним, думала про нього, знала, що в реальному житті вони ніколи не будуть разом, і тільки у снах він приходив до неї, і нічого не могло їх розлучити. І так у повному невіданні минуло п'ять довгих років її життя без нього.

...Вони їхали шикарною іномаркою, і Уляна почувалася дикою провінціалкою – надворі було морозно, а вона не вміла ввімкнути підігрів сидіння в цьому «нафаршированому» всякими сучасними «прибамбасами» автомобілі. На панелі

водія був маленький комп'ютер, який неприємним штучним голосом нагадував Романові, що він занадто близько обганяє автомобілі, що ідуть поряд...

Роман увімкнув ліричну музику, зручно зафіксував Уляніне сидіння, яке швиденько нагрілось, і тепло від нього розлилося по цілому тілу. Їй було так комфортно їхати в цьому чудовому і, напевно, страшенно дорогому авто поруч із таким красивим чоловіком, і відчувати, що цей чоловік кохає її. І вона кохає його божевільно і палко!

Їхали досить довго, дорога була перевантажена автомобілями, але такий насичений рух Уляні не заважав – їхала б так усе своє життя. Вона ледь не муркотіла від задоволення! Надзвичайно щаслива, у стані відчуття дивного та прекрасного сновидіння, вона тримала Романа за руку і відчувала, що він поруч. І це була дійсність!

...Він жив у новобудовах на лівобережному боці столиці. Їхали величезним мостом Патона. Був уже вечір, і місто, і Дніпро сяяли різнокольоровими вогнями. Дивовижне багатобарвне освітлення додавало ще більшої казковості.

Приїхали під висотний будинок, Роман поставив автомобіль у сучасному гаражі, який був розташований під будинком. Уляна вийшла з авто і взяла коханого під руку. В іншій руці він ніс велику торбу з продуктами, які купив дорогою додому. Вони прямували до ліфта, що був тут же на стоянці автомобілів. Уляна йшла щаслива! Яка це радість – іти під руку з коханим і не оглядатись, як колись давно, чи тебе бачить хтось зі знайомих, що ти ідеш із чужим чоловіком! Тепер вона була вільна, і біля неї був чоловік, який належав тільки їй.

...Піднялись ліфтом на десятий поверх.

– Трохи височенько, – засміялась Уляна.

Коли Роман відчинив двері квартири і вона зайшла всередину, на неї повіяло приємним запахом недавнього ремонту житла і свіжої фарби. Уляна пройшла коридором, Роман увімкнув скрізь світло, і вона побачила, що квартира ще не обжита – обставлена новими меблями і сучасною апаратурою, але видно, що все робили чоловічі руки – було незатишно. Над вікнами прикріплені карнизи, але штори і тюлі лежали на дивані. Вона стояла посеред кімнати та уважно обдивлялась навкруги – тут для неї було багато цікавого. Кожна річ щось

промовляла про свого господаря.

Роман поставив торбу в кухні, побрязкав якимось посудом, потім порипав дверима холодильника і нарешті прийшов до неї в кімнату. Приніс невеличкий металевий таріль із частуванням. На ньому стояло маленьке блюдечко із порізаним лимоном та дві широкі склянки, в яких на третину їхньої висоти був налитий темно-бронзовий напій. З усмішкою простягнув Уляні склянку, взяв собі, а таріль поставив на стіл.

– Кохана, це дуже смачний коньяк, я вже не за кермом й із задоволенням вип'ю за нашу зустріч. Ти бачиш, що мій дім потребує господині, і я надіюсь, що її вже знайшов, тобто, правильніше сказати, нарешті, дочекався, – Роман щасливо засміявся, легенько стукнув свою чарку об чарку Уляни і підніс напій до вуст.

...Вони не спали майже до ранку – кохались і говорили, потім знову кохались і говорили, говорили... У них накопичилося багато новин і безмежна кількість нерозказаних за ці роки думок і вражень...

Ця ніч була відвертою розмовою та одкровенням про життя кожного з них – вони заповнювали білі сторінки їхнього минулого на «карті знань» одне про одного...

...У студентські роки Роман був старостою групи та комсоргом факультету. Це накладало на нього відповідальність за якість свого навчання та поведінку, але додавало моральних привілеїв – він завжди був на видноті, і вродливому сільському хлопцеві це лестило.

...Приїхав у місто без зайвих грошей і знайомств. Син простих селян, обдарований і старанний, успішно закінчив школу, і коли більшість однокласників-хлопців пішли в колгосп «чесати волам хвости» або, у кращому разі, у тракторні бригади закручувати гайки, він вирішив навчатись в університеті. І таки вступив самостійно, але велику роль у його житті відіграла красива зовнішність. Жінки-викладачки, які приймали вступні іспити, милувалися хлопцем, і в них не піднімалась рука поставити низький бал такому красеню.

Згодом працелюбність і розуміння того, що дороги назад у село для нього не існує, зробили свою справу – він став кращим студентом потоку, гордістю викладачів і мрією багатьох дівчат.

Це постійно присутнє жіноче кохання виробило над його головою невидимий німб слави та приносило йому задоволення. Хоча він зростав в атмосфері важкого сільського життя і не один раз ходив у школу напівголодним (м'ясо в селі люди бачили двічі на рік – на Різдво та Великдень, а інколи ще й у неділю, коли якась курка потрапляла мамі під сокиру, бо «дурепа» перестала нестись і тим накликала на себе біду) та в одязі, з якого давно виріс. Навколо нього були такі ж бідні діти, які ходили в школу в будь-чому, часто в одязі з батьківського чи материнського плеча або в недоносках старших братів чи сестер. Усе це загартувало його душу і закрило серце для гордошів та зарозумілості. Він був хорошим товаришем і колегою для всіх – загальним улюбленцем...

На другому курсі восени студенти його факультету поїхали в колгосп на виробничу практику, як у той час її називали, що було простим використанням дешевої робочої сили студентства.

...Приїхали в далеке глухе село майже на два місяці – спочатку збирали картоплю, потім різали капусту, а в саму холоднечу рвали і обрізали буряки.

Роман, як студент із досвідом сільського життя, приготував своїх міських одногрупників до реалій, які на них чекають у колгоспі, і всі одягнулися відповідно до обставин та привезли зі собою запаси продуктів і невелику кількість алкоголю «для обігріву», як жартували самі студенти.

У загоні панувала атмосфера братерства і злагоди, що великою мірою було заслугою їхнього вожака і голови студентського братства – Романа. Він делікатно розв'язував усі питання між товаришами і контактував із головою колгоспу. Заробив репутацію справедливої та чесної людини і хорошого організатора, і в подальшому, до самого закінчення університету, він їздив у будівельні загони чи в колгоспи і завжди був незмінним керівником студентства.

...Усе, що з людиною відбувається вперше, запам'ятовується на все життя. І цю виробничу практику Роман згадував довго, але потім життя закрутило-завертіло, і з пам'яті стерлися деякі моменти того давнього минулого, і тільки несподівана поява на життєвому горизонті дочки Галини повернула його в далекий час.

...Вересень того року був чудовий – теплий та сонячний. Збирали картоплю майже роздягнені, засмагали під час роботи і наприкінці тижня були чорні, невідомо тільки, від чого більше – від сонця чи від бруду, швидше таки від

другого.

Перший тиждень для всіх був надзвичайно важким, втомлювались і від незвичної сільської роботи, і від умов життя. Після роботи ледь живі розходилися додому, бо жили не в загальному таборі, а в людей. З поля їх привозили вантажівками, їхали в кузові на лавках, дівчата всередині, а хлопці по боках: пильнували дівчат, щоб не по- випадали. голодні, брудні, але, тим не менше, цілу дорогу сміялись, жартували та співали пісень.

Після роботи в колгоспній їдальні на них чекав смачний обід або, швидше за все, вечеря, бо вдень їм привозили в поле щось перекусити, а ввечері вони надолужували те, що не доіли за день. Після вечері йшли додому, втомлені важкою роботою та розморені ситною і смачною їжею. Вранці снідали в цій самій їдальні. Розуміння того, що як не поспідаєш разом з усіма, то потім будеш голодний до вечері, чітко організовувало, і всі приходили до столу вчасно та сміялись із себе, що це не вдома, коли мама десять раз попросить встати з ліжка та збиратися на науку, а потім, дорослій уже дитині, тепленьке майже пхає в рот, а той переросток вередує, як маля.

...День починався із жартів, панувала атмосфера молодості й безжурності. За час роботи перезнайомились із сільськими парубками та дівчатами. Пізніше дехто пережив тимчасові романи, які не могли мати продовження (бо село було дуже віддалене від міста), і ці зустрічі були більше для розваги, ніж для подальших серйозних взаємин.

Таке захоплення було і в Романа, а точніше – у Катерини, дівчини, яка працювала поваром в їдальні. Коли він уперше прийшов до їдальні, то зауважив її, але вона не викликала в нього захоплення – симпатична, навіть вродлива сільська дівчина, яких без ліку.

Спочатку йому взагалі було не до дівчат. Робота з організації побуту, розподіл на проживання та безліч дрібних негараздів не давали змоги сумувати – він був у постійному русі й тримав руку на пульсі життя ввіреного йому колективу.

Поселяв студентів він демократично – кожен проживав, з ким хотів, але була сувора умова – хлопці ночують у себе, а дівчата – у себе. З часом цю умову порушували, але це були поодинокі випадки, а не суцільний «дім розпусти».

...До Романа йшли з усіма побутовими питаннями: комусь забракло ковдри, іншому простирадла чи миски для прання. Він сміявся, бо не раз доходило до абсурду – зверталися просто через дурниці. Чого не бракувало всім – то це подушок і посуду. У кожній хаті на ліжках були складені величезні гори з подушок різного розміру та калібру. Сільські господині полюбляли мати багато нових подушок і перин, які, здебільшого, були лише для показу (спали на старих та збитих), а також серванти, заставлені до краю новими сервізами (а іли зі старих потрісканих і надбитих черепків)...

Але для міських дітей їх не шкодували. Студенти гонорово спали у своїх ліжках напівсидячи, бо мали величезні подушки, які були такі важелезні, що дівчата не могли їх зрушити з місця, особливо після тяжкої та незвичної роботи на полі.

Попри всі невеликі негаразди та незручності, як от холодний напівпрозорий туалет (через розсохлі дошки можна було спостерігати, що робиться в сусідній хаті, так само, як із вікна тої ж хати сільський парубок міг бачити білісіньку гарненьку дупцю міської панянки), усі були веселі та щасливі: і студенти, і мешканці села. Молодь внесла в одноманітне і сумне життя села нову веселу хвилю.

...Кінець тижня, субота, для всіх мешканців села, як для новоприбулих, так і постійних, – подія. Студенти з нетерпінням чекали його і сміючись називали «банно-клубним».

Робочий день був коротким, ранній обід і недовгий відпочинок, а потім – баня. Що в цьому селі добротно зроблено, то це – баня і клуб. Для дівчат була споруджена одна половина банного приміщення, а для хлопців – друга. В суботу баня працювала тільки для студентів, і що вже реготу там було – веселі верещання та галас люди чули у другому кінці села. Після бані всі наводили красу і йшли на танці до клубу, там уже не було різниці, хто сільський, а хто міський – усі виглядали якнайкраще.

Танці, музика, сміх – молодість! Після клубу в повній темряві (один стовп із ліхтарем був біля клубу, другий – біля бані) всі розбивались на пари і навпомацки йшли проводити дівчат додому, цілування чергувались із сміхом – хтось не добачив і зайшов у калюжу або в дерево, регіт чувся то тут, то там. Або після танців, коли ще дозволяла погода, любили збиратися на «дубках» і співати під баян. «Дубками» в селі називали повалені давним-давно величезні дерева, які від часу та кількості людей, які на них сиділи і відпочивали, були відполіровані до

блиску, і навіть дорогі колготи вибагливих дівчат об них не зачіплялись – на деревах не було жодного сучка.

Так проходили суботні дні. В неділю всі снідали у своїх домівках. Голова колгоспу виділив кошти кожній господині на харчування студентів, які в них проживали, але навіть якби він цього не зробив, вони радо частували б їх варениками та домашнім борщем, бо мами є мами – завжди шкодують дітей – як своїх, так і чужих.

За ці місяці люди звикли одне до одного, і студенти приходили після роботи як до себе додому. У неділю любили відіспатися за минулий тиждень, а багато хто – виспатися на місяць вперед. Цілий день валялись у ліжку і вставали тільки, щоб поісти або вискочити в холоднющий туалет, похід в який відтягали до останнього, а потім бігли за хату, ледь не гублячи свої тілесні надбання.

Похід на холод враз проганяв сон і нагадував про блага міської цивілізації, і студентам, вихідцям із села, вказував, що треба гарно вчитись, щоб не повертатися до первіснообщинного ладу, який панував у селі.

Роман жив на краю села в сім'ї старшої самотньої жінки, не- вродливої, але характер мала дуже м'який. Якось так Бог поєднав у ній – красиву і добру душу та абсолютно несимпатичну зовнішність, через яку вона ніколи не була одружена, але, тим не менше, мала гарненьку дочку, яку народила в пізньому віці, і село не знало, від кого. Вона виховала дитину сама, в бідності, але у великій любові.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tellnovel.me/ru/kogut_lyudmila/kra-na-rozbitih-serdec

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купити](#)